

2019

Министерство за финансии

**Сектор за јавна внатрешна
финансиска контрола**

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА СИСТЕМОТ НА ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА
КОНТРОЛА ЗА 2019 ГОДИНА**

Скопје, јули 2020 година

СОДРЖИНА

Страна

РЕЗИМЕ	3
1.ВОВЕД	5
1.1. Законска основа за изготвување на Годишниот извештај.....	5
1.2.Цел на Годишниот извештај.....	6
1.3.Основа за подготовка и опфат на Годишниот извештај.....	6
1.4. Доставени годишни финансиски извештаи за 2019 година.....	7
2. СОСТОЈБА НА СИСТЕМОТ НА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА ВО 2019 ГОДИНА	7
2.1. АНАЛИЗА НА ПРАШАЛНИКОТ ЗА САМОПРОЦЕНКА НА СИСТЕМОТ ЗА ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА.....	8
А.КОНТРОЛНА СРЕДИНА.....	8
Б.УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ.....	13
В.КОНТРОЛИ.....	15
Г.ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ.....	17
Д. МОНИТОРИНГ И ПРОЦЕНКА НА СИСТЕМОТ.....	19
3.ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ И АКТИВНОСТИ НА ВНАТРЕШНАТА РЕВИЗИЈА ВО 2019 ГОДИНА	21
3.1 Состојба на внатрешната ревизија согласно евиденцијата на Централната единица за хармонизација	21
3.1.1 Организација и екипираност на внатрешната ревизија кај субјектите од јавниот сектор на централно и локално ниво	21
3.1.2 Организација и екипираност на внатрешната ревизија кај буџетските корисници на централно и локално ниво.....	21
3.1.3 Спроведени препораки на внатрешна ревизија.....	23
3.2 Состојба на внатрешната ревизија согласно доставените годишни извештаи . за 2019 година	23
3.2.1. Состојба на внатрешната ревизија на централно ниво согласно доставените годишни извештаи за 2019 година.....	24
3.2.2.Состојба на внатрешната ревизија на локално ниво согласно доставените годишни извештаи за 2019 година.....	25
4. ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА	29
4.1. Реализирани активности на Централната единица за хармонизација во 2019 година	29
4.1.1.Активности на Комитетот за следење на спроведувањето на Политиката за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	30
4.1.2 Активности поврзани со поглавјето 32 - Финансиска контрола	30
5.ЗАКЛУЧНИСОГЛЕДУВАЊА	31
ПРИЛОЗИ	33
1. Преглед на изразени мислења на Државниот завод за ревизија за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи	
2. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле Годишен финансиски извештај	
3. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат донесено Стратегија за управување со ризици	
4. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат изготвено Регистар на ризици	
5. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешна ревизија	

РЕЗИМЕ

Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола го прикажува степенот на развој на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија со цел известување на Владата на Република Северна Македонија и другите засегнати страни за активностите спроведени во извештајниот период.

Извештајот е изготвен врз основа на доставените годишни финансиски извештаи за 2019 година од буџетските корисници на централно и локално ниво, евиденцијата на Централната единица за хармонизација и податоци од Државниот завод за ревизија.

Обврската за доставување Годишен финансиски извештај за 2019 година ја исполнија 84% од буџетските корисници на централно ниво и 78% од буџетските корисници на локално ниво, што во однос на претходната година претставува зголемување од 4% на централно ниво и 8% на локално ниво.

Иако, анализата на податоците од доставените самопроценки укажува дека вработените во 94,3% од буџетските корисници на централно и локално ниво се запознаени со Етичкиот кодекс на државните службеници или посебниот кодекс на буџетскиот корисник, се наметнува потребата од подобрување на неговата имплементација преку донесување дополнителни интерни упатства за однесување на вработените за спречување и известување за измами и неправилности и интерни акти за дефинирање на потенцијални конфликти на интереси и начинот на постапување при појава на истите.

Раководењето и стилот на управување кај буџетските корисници е на високо професионално ниво, но потребно е подобрување на учеството на раководителите на органите во состав на состаноците на највисоко ниво на раководството, а во делот на планскиот пристап потребно е подобрување на годишните планови/програми за работа со дефинирање на целите кои секоја организациона единица треба да ги реализира во текот на годината.

Анализата на податоците од доставените самопроценки укажува дека, иако 80% од буџетските корисници на централно ниво и 69% од општините и Градот Скопје имаат распределен буџет по организациони единици, само 54% од раководителите на организационите единици во буџетските корисници на централно ниво и 39% од општините и Градот Скопје имаат генерални овластувања за преземање на финансиски обврски што укажува на недоволно воспоставени јасни линии на одговорност и отчетност на раководителите.

Во 39% од буџетските корисници на централно и локално ниво е воспоставена пракса во годишните планови за работа на организационите единици да се доделуваат задачи/активности поединечно по вработен што е за 3 процентни поени помалку во однос на 2018 година.

Стратегија за управување со ризици имаат донесено 69% на централно ниво и 44% на локално ниво, околу 74% од буџетските корисници на централно ниво и 40% на локално ниво ги документираат ризиците во регистарот на ризици, а околу 69% на централно ниво и 55,6% на локално ниво ги документираат ризиците во нивните плански документи. Буџетските корисници на централно и локално ниво претежно се

фокусираат на проценката на ризикот поврзана со усогласеноста (регуларноста) на работењето, а помалку на ризиците кои влијаат на резултатите од нивната работа.

Една половина од буџетските корисници од централно и локално ниво (51%) имаат пишани процедури за клучните процеси во финансиското управување и контрола. Заради ова, се наметнува потребата од зајакнување на контролите кај сите буџетски корисници со донесување, односно подобрување и ажурирање на донесените процедури и воспоставување контролни активности насочени кон резултатите од работењето согласно поставените цели.

Во понатамошниот период потребно е зголемување на размена на информации помеѓу институцијата и институциите во надлежност и комуникацијата со граѓаните/корисници на услуги, како и изготвување и јавно објавување индикатори на успешност, што ќе доведе до зголемување на транспарентноста и отчетноста на институциите.

За подобрување на состојбата во областа на мониторингот потребно е зајакнување на спроведувањето самопроценка на одделните процеси на системот на финансиско управување и контрола и изготвување план за отстранување на утврдените слабости и неправилности, како и зајакнување на внатрешната ревизија и зголемување на реализација на препораките на надворешната ревизија.

Од вкупно 175 буџетски корисници, извештај за извршени ревизии и активности на **внатрешната ревизија** доставија 111 (63%), односно 59 од централно и 52 од локално ниво, што е за 2% помалку во однос на претходната година и е резултат на помалку доставени извештаи на 2 единици на локалната самоуправа.

Процентот на буџетски корисници кои не доставиле извештај за работа на внатрешната ревизија изнесува 37%, од кои 13% се буџетски корисници кои имаат функционална единица за внатрешна ревизија, но не доставиле годишен извештај, 15% се буџетски корисници кои имаат основано единица за внатрешна ревизија но истите се нефункционални поради тоа што немаат ревизори 9% се буџетски корисници кои имаат обврска за воспоставување, но не воспоставиле функција на внатрешна ревизија.

Анализата на податоците покажува дека во 2019 година во однос на претходната година на централно и локално ниво намален е бројот за 17 внатрешни ревизори (9,2%). Оваа тенденција се очекува да продолжи и во наредните години пред се поради старосната структура на внатрешните ревизори и исполнувањето на условите за пензионирање (околу 10-15%). Ова ќе придонесе за значително намалување на бројот на внатрешни ревизори во јавниот сектор чиј просечен број на ревизори на централно ниво е 1,48 ревизор по единица за внатрешна ревизија (во 2018 година 1,61), а на локално ниво овој просек изнесува 0,93 (во 2018 година 1,07).

Поради тоа, се наметнува потребата за зголемување на бројот на внатрешните ревизори и окрупнување на единиците за внатрешна ревизија преку промена на критериумите за нивно воспоставување.

Во 2019 година процентот на реализирани препораки на внатрешната ревизија на централно и локално ниво е зголемен за 5% во однос на претходната година и изнесува 62%.

1. ВОВЕД

Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола во Министерството за финансии е организационата единица надлежна за хармонизација на активностите за развој на системот за внатрешни финансиски контроли во јавниот сектор (во натамошниот текст: Централна единица за хармонизација), кој врз основа на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола¹, е надлежен за подготвување Годишен извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола (во натамошниот текст: Годишен извештај).

Годишниот извештај има за цел да ја прикаже состојбата на системот на внатрешни финансиски контроли кај буџетските корисници на централно и локално ниво.

Системот на внатрешни финансиски контроли се воспоставува заради обезбедување добро финансиско управување во јавниот сектор, што подрабира реализација на поставените цели со користење на средствата на законит, правилен, економичен, ефективен и ефикасен начин.

Раководителите на буџетските корисници на централно и локално ниво се одговорни за развој на ефикасен и ефективен систем на внатрешни финансиски контроли, преку управување со ризик и обезбедување разумно уверување дека буџетските и другите средства се користат на регуларен, етички, ефикасен и ефективен начин, за остварување на поставените цели.

Поради својата сложеност, внатрешните финансиски контроли бараат континуирано следење и проценка на нивната соодветност и функционалност која се спроведува преку самопроценка на системот од раководството, како и активностите на внатрешната и надворешната ревизија.

Врз основа на наведеното, согледан е степенот на развој на системот на внатрешни финансиски контроли во 2019 година, а во Годишниот извештај се дадени и мерки за неговиот понатамошен развој.

1.1. Законска основа за изготвување на Годишниот извештај

Согласно член 48 алинеја 11 од Законот, Годишниот извештај е изготвен врз основа на анализа на Прашалникот за самопроценка на системот за финансиско управување и контрола и Извештајот за извршените ревизии и активности на внатрешната ревизија доставени со годишниот финансиски извештај од буџетските корисници до Министерството за финансии, како и активностите на Централната единица за хармонизација поврзани со развојот на системот за внатрешна финансиска контрола.

---

¹ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 90/2009, 188/2013 и 192/15

1.2. Цел на Годишниот извештај

Целта на Годишниот извештај е целосно согледување на степенот на развој на системот на внатрешни финансиски контроли, како и известување на Владата на Република Северна Македонија и другите засегнати страни за активностите кои се спроведени во 2019 година, како и утврдување активности за понатамошен развој на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија.

1.3. Основа за подготовка и опфат на Годишниот извештај

Годишниот извештај за 2019 година е изготвен врз основа на анализа на:

- пополнетиот Прашалник за самопроценка на системот за финансиско управување и контрола, како дел од доставените извештаи за активностите за воспоставување и развој на финансиското управување и контрола,
- доставениот Извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија и
- доставената Изјава за квалитетот и состојбата за внатрешните контроли,

како и доставените финансиски извештаи :

- Извештај за планирани и потрошени средства по ставки (споредбен табеларен приказ),
- Извештај за реализирани програми, проекти и договори,
- Годишни сметки или консолидирана годишна сметка и
- Извештај за спроведени самопроценки

од министерствата и другите органи на државната управа, прва линија буџетски корисници, општините и Градот Скопје.

Освен горенаведените информации, за целите на овој извештај, користени се информации од ревизорските извештаи на Државниот завод за ревизија, во кои се содржани информации за воочените слабости во системот на внатрешни контроли. При ова, земен е во предвид Годишниот извештај за извршените ревизии и за работата на Државниот завод за ревизија во 2019 година², кој содржи информации за мислењата на Државниот завод за ревизија од ревизиите извршени во 2019 година, како и информации за системските слабости и недоречености во законските акти во одредени области. Наодите и препораките дадени во извештаите на Државниот завод за ревизија, буџетските корисници ги користат при самопроценките на системите за внатрешна контрола во областите каде што се утврдени неправилности и пропусти во работењето.

Прегледот на изразени мислења на Државниот завод за ревизија за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи е даден во Прилогот бр.1 од овој извештај, согласно кој воздржувањето од давање мислење на финансиските извештаи

²https://dzt.mk/sites/default/files/2020-06/Godisen_izvestaj_2019_MKD.pdf

е дадено на двата фонда³, а неповолно мислење кај 8 корисници на Фондот за здравствено осигурување и 8 единки корисници на Централниот буџет.

1.4 Доставени годишни финансиски извештаи за 2019 година

Обврска за доставување годишен финансиски извештај (ГФИ) во 2019 година имаа 174⁴ буџетски корисници, од кои 93 се на централно и 81 на локално ниво (општините и Градот Скопје).

Во 2019 година на централно ниво ГФИ доставија 78 буџетски корисници, што во однос на претходната година е зголемување за 4 процентни поени, а 63 единици на локална самоуправа доставија ГФИ, што во однос на претходната година е зголемување за 8 процентни поени.

Табела 1: Преглед на бројот на буџетски корисници кои имаа обврска за доставување на ГФИ за 2019 година и буџетски корисници кои доставиле ГФИ

Буџетски корисници	Број на буџетски корисници кои треба да достават ГФИ	Број на буџетски корисници кои доставиле ГФИ	Број на буџетски корисници кои не доставиле ГФИ	% на буџетски корисници кои не доставиле ГФИ	
				2018	2019
Централно ниво	93	78	15	20%	16%
Локално ниво	81	63	18	30%	22%
Вкупно	174	141	33	25%	19%

(Прилог 2. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле Годишен финансиски извештај).

2. СОСТОЈБА НА СИСТЕМОТ НА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА ВО 2019 ГОДИНА

Во март 2019 година, Владата на Република Северна Македонија ја донесе "Политиката за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор (со Акциски план за периодот од 2019 до 2021 година) како стратешки документ за понатамошен развој на системот за внатрешна контрола во јавниот сектор.

Во овој документ се содржани главните предизвици при спроведувањето на внатрешната контрола во јавниот сектор, кои се однесуваат на: поврзаноста на секторските политики со среднорочното буџетско планирање, подготвувањето политики базирани на докази, усогласување со законските процедури и обезбедување доследно спроведување на процедурите за работа на Владата на Република Северна Македонија, хиерархиската поставеност и преклопувањето на надлежностите на органите и јасните надлежности на секторите, управувањето со ризиците,

³ Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Северна Македонија и Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија

⁴ Агенцијата за национална безбедност со работа започна на кројот на 2019 година и Инспекторатот за примена на јазиците со работа започна во почетокот на 2020 година.

недонесените процедури за клучните работни процеси и управувањето со квалитет. Овие предизвици значително влијаат на квалитетот на испорачаните јавни услуги и појавата на заостанати долгови, измама и корупција.

2.1 АНАЛИЗА НА ПРАШАЛНИКОТ ЗА САМОПРОЦЕНКА НА СИСТЕМОТ ЗА ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

Поради својата сложеност, системите за внатрешна контрола бараат следење и проценување на соодветноста и функционалноста преку:

- самопроценка на системите кои ги спроведува раководството и
- активностите на внатрешната и надворешната ревизија.

Самопроценката на системите се спроведува со пополнување на Прашалникот за самопроценка на системот за финансиско управување и контрола, преку одговарање на прашањата групирани во следните компоненти:

- контролна средина,
- управување со ризици,
- контроли,
- информации и комуникации и
- мониторинг.

А.КОНТРОЛНА СРЕДИНА

Контролната средина ги опфаќа следните области:

- Етика и интегритет - личен и професионален интегритет, односно етички вредности на вработените и нивните надлежности,
- Начин на раководење и стил на управување,
- постоење плански пристап во работењето (дефинирање на мисија, визија, утврдување на стратешки цели и нивно поврзување со оперативните, односно годишните цели),
- уредена организациона структура со јасно поставени овластувања и одговорности за спроведување на целите и управување со буџетските средства и
- воспоставување линии за известување за постигнатите цели и потрошените буџетски средства.

а) Етика и интегритет

Анализата на податоците од доставените самопроценки укажува дека вработените во 94,3% од буџетските корисници на централно и локално ниво се запознаени со Етичкиот кодекс на државните службеници или посебниот кодекс на буџетскиот корисник, што во однос на претходната година е зголемување за 2 процентни поени, но само 49,6% од истите имаат дополнителни интерни упатства и/или насоки за

однесување на вработените за спречување и известување за измами и неправилности, што во однос на претходната година е зголемување за 1,6 процентни поени. Само 36,2% имаат јасни правила (интерни акти) со кои се дефинираат состојбите на потенцијален конфликт на интереси и начинот на постапување при нивната појава, што во однос на претходната година е зголемување за 1,9 процентни поени.

Ова укажува на потребата од подобрување на состојбата во изготвување дополнителни интерни упатства и/или насоки за однесување на вработените за спречување и известување за измами и неправилности и интерни акти со кои се дефинираат состојбите на потенцијални конфликти на интереси и начинот на постапување при појава на истите.

Табела бр. 2: Резултати од подрачјето „Етика и интегритет“

Етика и интегритет	2019 година						2018	+/- 2019-2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	786 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници		%	процентн и поени
	Број	%	Број	%	Број	%		
Запознаеност на вработените со Етичкиот кодекс на државните службеници или посебниот кодекс на буџетскиот корисник	74	94.9	59	93.6	133	94.3	92,3	+2
Именувано лице (повереник) за етика	12	15.4	2	3.2	14	10	10,6	-0,6
Постојење дополнителни интерни упатства и/или насоки за однесување на вработените	47	60.3	23	36,5	70	49,6	48,0	+1,6
Постојење јасни правила (интерни акти) со кои се дефинираат состојбите на потенцијален конфликт на интереси и начинот на постапување	32	41	19	30.2	51	36,2	34,3	+1,9

б) Раководење и стил на управување

Анализата на добиените податоци укажува на фактот дека раководењето и стилот на управување кај буџетските корисници е на високо професионално ниво, редовно се одржуваат состаноци на највисоко раководно ниво (колегиуми) и на истите редовно се застапени темите поврзани со финансиското управување и контрола (реализација на стратешките цели, спроведување програми/проекти и постигнати резултати, клучните ризици во работењето и реализацијата на финансискиот план/буџетот).

Имено, во 2019 година подобрувања во однос на претходната година, се забележани во:

- дискутирањето за стратешките цели за 1,6 процентни поени,
- спроведување програми/проекти и постигнати резултати за 2,8 процентни поени и
- клучните ризици во работењето за 7,3 процентни поени.

Меѓутоа, останува потребата за подобрување на учеството на раководителите на органите во состав на состаноците на највисоко ниво на раководството.

Табела бр.3: Резултати од подрачјето „Раководење и стил на управување“

Раководење и стил на управување	2019 година						2018	+/- 2019-2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	78 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници			
	Број	%	Број	%	Број	%		
Одржуваат редовни состаноци на највисоко ниво на раководството (колегиуми)	74	94.9	54	85.7	128	90,8	90,8	0
На состаноците на највисоко ниво на раководството се дискутира за:								
а) стратешките цели	74	94.9	53	84.1	127	90,1	88,5	+1,6
б) спроведувањето на програми / проекти и постигнатите резултати	74	94.9	58	92.1	132	93,6	90,8	+2,8
в) клучните ризици во работењето	69	88.5	51	80.9	120	85,1	77,8	+7,3
г) реализација на финансискиот план / буџетот	71	91	56	88.9	127	90	90,0	0
На состаноците на највисоко ниво на раководство учествуваат и раководители на органите во состав на буџетскиот корисник	27	34.6	47	74.6	74	52,5	49,6	+2,9

в) Плански пристап во работењето

Резултатите од анализата на добиените податоци покажуваат дека буџетските корисници на централно и локално ниво дефинирале мисија, визија, стратешки цели, програми и цели на програмите поврзани со стратешките цели.

Во 2019 година во однос на претходната година забележани се минимални подобрувања во дефинирањето визија и мисија и утврдените стратешки цели, меѓутоа намалување од 3,3 процентни поени е забележано кај дефинирањето на целите, кои секоја организациона единица треба да ги реализира во текот на годината, во годишниот план/програма за работа.

Табела бр. 4: Резултати од подрачјето „Плански пристап во работењето“

Плански пристап кон работењето	2019 година						2018	+/- 2019-2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	78 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници		%	процентни поени
	Број	%	Број	%	Број	%		
Утврдено визија и мисија на институција	74	94.9	46	73	120	85	84,7	+0,3
Утврдени стратешки цели	74	94.9	55	87.3	129	91,5	90,8	+0,7
Утврдени програми	68	87,2	59	93.6	127	90	90,8	-0,8
Утврдени цели на програми	67	85.9	58	92.1	125	88,6	90,0	-1,4
Целите на програмите се поврзани со стратешките цели	68	87,2	55	87.3	123	87	87,0	0
Усвоен годишен план/програма за работа	67	85.9	48	76.2	115	81,6	80,9	+0,7
Во годишниот план/програма за работа се дефинирани целите кои секоја организациона единица треба да ги реализира во текот на годината	59	75.6	44	69.8	103	73	76,3	-3,3
Целите од годишните планови/програми за работа се поврзани и усогласени со стратешките цели	66	84.6	47	74.6	113	80	79,4	+0,6
Во планските документи во кои се наведени податоци за целите, се содржани податоци за проценетите финансиски средства потребни за реализација на поставените цели	63	80.8	44	69.8	107	75,9	76,3	-0,4
Има утврдено показатели на успешност преку кои се следи спроведувањето на утврдените цели	58	74,4	27	42.9	85	60	60,3	-0,3
Во подготовката на стратешките документи се вклучени и втората линија буџетски корисници	13	16,7	37	58.7	50	35,5	34,3	+1,2

г) Организациона структура, овластувања и одговорности и систем на известување

Поделбата на овластувањата и одговорностите во трошењето на одобрените буџетски средства се обезбедува со донесување решение за внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет и решенија за давање генерални овластувања за преземање финансиски обврски и генерално овластување за плаќање на раководителот на единицата за финансиски прашања.

Решенија за внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет имаат 80% од буџетските корисници на централно ниво и 69% од општините и Градот Скопје. Решенија за генерални овластувања имаат 54% од буџетските корисници на централно ниво и 39% од општините и Градот Скопје, што е за 1 односно 2 процентни поени повеќе во однос на 2018 година. Овој минимален пораст е недоволен за воспоставување јасни линии на отчетност и зголемена одговорност и отчетност на раководителите.

Подобрување на состојбата во однос на претходната година е забележано кај изготвувањето извештаи за реализација на целите, програмите и проектите за 2,7 процентни поени и изготвување извештај за реализација на одобриениот буџет за 4,2 процентни поени.

Табела бр.5: Резултати од областа „Организациона структура, овластувања и одговорности и систем на известување“

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА, ОВЛАСТУВАЊА И ОДГОВОРНОСТИ И СИСТЕМ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ	2019 година						2018	+/- 2019- 2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	78 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници		%	процентни поени
	Број	%	Број	%	Број	%		
Јасно дефинирани надлежности и одговорности на организационите единици во процесот на стратешкото планирање	67	85.9	39	61.9	106	75	75.6	-0,6
Јасно дефинирани овластувања и одговорности за реализација на договорените цели на програмата/проектот/активноста	63	80.8	46	73	109	77	77,9	-0,9
Работите на координација на развојот на финансиското управување и контрола се во надлежност на единицата за финансиски прашања	60	76.9	50	79.4	110	78	78,6	-0,6
Во другите организациони единици/ органи во состав се воспоставени работни места за финансии	17	21.8	13	20.6	30	21,3	21	+0,3
Раководителите на организационите единици имаат овластувања за управување со буџетските средства кои им се одобрени за реализација на активностите од нивната надлежност	47	60.3	41	65.1	88	62,4	62,6	-0,2
Највисокото раководство има воспоставено линии на известување за реализацијата на целите и поврзано со тоа за реализација на финансискиот план / буџетот (реализирани цели, потрошени буџетски средства , остварени приходи, настанати обврски и слично)	61	78.2	52	82.5	113	80,1	79,4	+0,7
Организационите единици изготвуваат извештаи за реализацијата на целите , програмите, проектите	66	84.6	53	84.1	119	84,4	81,7	+2,7
Организационите единици изготвуваат извештај за реализацијата на одобриениот буџет (потрошени буџетски средства за реализација на програми, проекти, активности, приходи, договорени обврски , и сл.)	41	52,6	51	80.9	92	65,2	61	+4,2

д) Управување со човечките ресурси

Резултатите од анализата покажуваат дека во 92% од буџетските корисници на централно и локално ниво се изготвуваат планови за обука на вработените поврзани со извршување на нивната работа и во 75,9%, се води евиденција/регистар на

спроведени обуки поединечно по вработен што е за 2,7 процентни поени помалку во однос на 2018 година.

Во 39% од буџетските корисници на централно и локално ниво е воспоставена пракса во годишните планови за работа на организационите единици да се доделуваат задачи/активности поединечно по вработен што е за 3 процентни поени помалку во однос на 2018 година.

Во 2019 година зголемен е бројот на буџетски корисници на централно и локално ниво кои вработените ги упатуваат на обука за финансиското управување и контрола за 0,9 процентни поени.

Табела бр.6: Резултати од областа „Развој на човечките ресурси“

Развој на човечките ресурси (планирање на работењето и следење на успешноста на постигнатите резултати)	2019 година						2018	+/- 2019- 2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	78 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници			
	Број	%	Број	%	Број	%		
Постојат планови за обука на вработените поврзани со извршувањето на опфатот на нивната работа	72	92.3	58	92.1	130	92.2	91,6	+0,6
Се води евиденција/регистар за обука поединечно по вработен	66	84.6	41	65.1	107	75.9	78,6	-2,7
Вработените се упатуваат на обука поврзана со финансиското управување и контрола (вклучувајќи обука во подрачјата на стратешкото планирање, подготовката и изготвувањето на буџетското барање, управувањето со ризиците, набавката и склучувањето договори, сметководствените системи, неправилности и измами, и сл.)	69	88.5	55	87.3	124	87,9	87	+0,9
Во годишните планови за работа на организационите единици се доделуваат задачи/активности поединечно по вработен	33	42.3	22	34.9	55	39	42	-3

Б.УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

На централно ниво околу 69% буџетски корисници имаат донесено Стратегија за управување со ризици, околу 74% од буџетските корисници ги документираат ризиците во работењето во регистар на ризици, а околу 69% во нивните плански документи, што е за 2 односно 3 процентни поени повеќе во однос на 2018 година.

Овој процент е помал кај буџетските корисници на локално ниво (општините и Градот Скопје), каде што околу 44% од нив имаат донесено Стратегија за управување со ризици што е за 1 процентен поен повеќе во однос на 2018 година, околу 40% од истите, ризиците ги документираат во регистар на ризици, а 55,6% во планските документи, што е за 1,6 процентни поени повеќе во однос на 2018 година. На централно ниво, 57,7% од буџетските корисници имаат назначено лице одговорно за координирање на процесот за управување со ризици на ниво на целата институција, а 35,9% од нив имаат назначено координатори за ризици по организациони единици.

На **локално ниво**, околу 22% од општините имаат назначено лице одговорно за координирање на процесот за управување со ризици на ниво на целата институција, а околу 8% од нив имаат назначено координатори за ризици по организациони единици.

Само околу 14% од буџетските корисници од **централно ниво** добиваат информации за најзначајните ризици од органите во состав и втората линија буџетски корисници. Овој процент е нешто поголем на **локално ниво** и изнесува околу 35%.

Буџетските корисници на централно и локално ниво претежно се фокусираат на проценката на ризикот поврзана со усогласеноста (регуларноста) на работењето, а помалку на ризиците кои влијаат на резултатите од нивната работа.

(Прилог 3. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат донесено Стратегија за управување со ризици)

(Прилог 4. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат изготвено Регистар на ризици)

Табела бр. 7: Резултати од „Управување со ризици“

Управување со ризици	2019 година						2018	+/- 2019- 2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	78 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници		%	процентни поени
	Број	%	Број	%	Број	%		
Се утврдуваат ризиците кои можат да влијаат на реализирањето на:								
а) стратешките цели	61	78.2	41	65.1	102	72,3	71	+1,3
б) целите на програмата / проектот / активноста	58	74,4	42	66.7	100	70,9	71,7	-0.8
в) целите содржани во годишната програма за работа	52	66.7	35	55.6	87	61,7	63,4	-1,7
Ризиците се наведени во писмена форма во :								
а) плански документи (стратешки документи / план на развојни програми/годишни планови за работа)	54	69.2	35	55.6	89	63,1	61	+2,1
б) во регистарот на ризици, утврдени во согласност со насоките за спроведување на процесот на управување со ризици кај буџетските корисници	58	74,4	25	39.7	83	58,9	58	+0,9
За утврдените ризици се проценува нивната веројатност и влијание	57	73.1	36	57.1	93	65,9	64,9	+1
Воспоставен е систем за известување за најзначајните ризици	41	52.6	18	28.6	59	41,8	42,7	-0,9
Има назначено лице одговорно за координирање на воспоставувањето на процесот за управување со ризици	45	57.7	14	22.2	59	41,8	40,4	+1,4
Има назначено координатори за ризици по организационите единици	28	35.9	5	7.9	33	23,4	24,4	-1
Буџетските корисници во состав на буџетот известуваат за главните ризици	11	14.1	22	34.9	33	23,4	21,4	+2

В. КОНТРОЛИ

Анализата на податоците кои се однесуваат на контролите, укажуваат на тоа дека во однос на 2018 година, се забележани минимални подобрувања во делот на постапката за спроведување на дополнителни контроли на наменското трошење на исплатените буџетски средства, пишаните интерни процедури содржат упатства за начинот на соработка и активностите за буџетските корисници од втора линија и постоењето сознанија во колкава мерка буџетските корисници од втората линија ги имаат уредено контролните активности во процесите на подготовка и реализација на финансиските планови/буџетите, набавките и договарањето, управување со имотот и слично.

Намалување во однос на 2018 година е забележано во делот на постоењето пишани интерни процедури за процесот на:

- подготовка и реализација на стратешкиот план за 7,4 процентни поени,
- подготовка и реализација на буџетското барање/предлог буџетот за 1,8 процентни поени,
- подготовка и евидентирање на деловните настани и трансакции за 6,7 процентни поени,
- набавки и договарање за 2,7 процентни поени,
- управување со имотот - материјални и нематеријални средства за 7,9 процентни поени,
- наплата на сопствените приходи за 1 процентен поен и
- поврат на неоправдано потрошени или погрешно платени буџетски средства, како и ажурирање на интерните процедури за 4,1 процентни поени.

Една половина од буџетските корисници од централно и локално ниво (51%) имаат пишани процедури за клучните процеси во финансиското управување и контрола. Заради ова, се наметнува потребата од зајакнување на контролите кај сите буџетски корисници со донесување, односно подобрување и ажурирање на донесените процедури и воспоставување контролни активности насочени кон резултатите од работењето согласно поставените цели.

Табела бр. 8: Резултати од областа на контролите

КОНТРОЛИ	2019 година						2018	+/- 2019- 2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	78 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници		%	процентни поени
	Број	%	Број	%	Број	%		
Постојат пишани интерни процедури (правилници, упатства, насоки) кои како продолжение на прописите подетално ги уредуваат следниве процеси:								
а) процес на подготовка и реализација на стратешкиот план	40	51.3	24	38.1	64	45,4	52,8	-7,4
б) процес на подготовка и реализација на буџетското барање/предлог буџетот	59	75.6	46	73	105	74,5	76,3	-1,8
в) процес на евидентирање на деловните настани и трансакции	59	75.6	37	58.7	96	68,1	74,8	-6,7
г) процес на набавки и договарање	64	82	43	68.2	107	75,9	78,6	-2,7
д) процес на управување со имотот - материјални и нематеријални средства	48	61,5	28	44.4	76	53,9	61,8	-7,9
ѓ) процес на наплата на сопствените приходи	23	29.5	38	60.3	61	43,3	44,3	-1
е) процес на поврат на неоправдано потрошени или погрешно платени буџетски средства	30	38.5	30	47.6	60	42,5	46,6	-4,1
Интерните процедури се ажурираат	62	79.5	43	68.2	105	74,5	78,6	-4,1
Обезбедена е примената на принципот на поделба на должности во согласност со законот и стандардите, односно исто лице да не биде одговорно за одобрување, извршување, сметководство и контрола	63	80.8	40	63.5	103	73	74	-1
Се спроведуваат дополнителни контроли на наменското трошење на исплатените буџетски средства. (На пр. контроли на лице место за исплатените субвенции, дотации, помош, разни надоместоци, трансферираните буџетски средства до крајните корисници и сл.)	46	59	36	57.1	82	58,2	58,8	-0,6
Постапката на спроведување на дополнителни контроли е уредена преку пишани процедури	33	42.3	12	19	45	31,9	35,1	-3,2
Постапката за спроведување на дополнителни контроли на наменското трошење на исплатените буџетски средства е :								
а) дел од редовното работење на организационите единици во институцијата задолжени за тоа	51	65.4	36	57.1	87	61,7	61,1	+0,6
б) ad hoc задача во случаите кога се појавува потреба за дополнителни контроли(На пр. во случај на анонимни пријави за можни неправилности во користењето на буџетските средства)	42	53.8	32	50.8	74	52,5	52,7	-0,2
Пишаните интерни процедури кои се однесуваат на подготовка и реализација на стратешките планови, подготовката и реализацијата на финансискиот план/буџетот, набавките и договарањето, дополнителната контрола и слично, содржат упатства за начинот на соработка и активностите за буџетските корисници од втора линија	8	10.3	19	30.2	27	19,1	18,3	+0,8
Постојат сознанија во колкава мерка буџетските корисници од втората линија ги имаат уредено контролните активности во процесите на подготовка и реализација на финансиските планови/буџетите, набавките и договарањето, управување со имотот и слично.	4	5.1	16	25.4	20	14,2	13	+1,2

Г.ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ

Анализата на податоците добиени со ГФИ во однос на воспоставените информации и комуникации, укажува на тоа дека кај буџетските корисници на централно и локално ниво, воглавно е воспоставен внатрешен систем за известување со кој се обезбедуваат навремени, точни и целосни податоци и информации и нивна размена помеѓу внатрешните организациони единици за потребите на планирање и извршување на буџетот, односно финансискиот план, спроведување програми, проекти и активности, следење на реализацијата на работните цели и потрошените финансиски средства.

Подобрување во однос на 2018 година е забележано во делот на:

- воспоставениот редовен систем на следење и анализирање на извршувањето на финансискиот план / буџетот за 2 процентни поени,
- учеството на организационите единици во подготовката на финансискиот план/буџетот и информатичка поврзаност со втората линија буџетски корисници за 0,8 процентни поени,
- добивањето информации за одобрените буџетски средства за спроведување на програмите / проектите / активностите за кои организационите единици се надлежни за 2,4 процентни поени,
- разработена економска класификација за 1,4 процентни поени и
- следење на расходите / приходите по проекти и активности во сметководствените системи за 1,8 односно 2,2 процентни поени.

Намалување во однос на 2018 година е забележано во делот на:

- дефинирани линии на известување за реализацијата на стратешките цели содржани во стратешките документи за 2,4 процентни поени,
- воспоставен систем за известување за реализација на програмите / проектите за 0,2 процентни поени,
- изготвување дополнителни интерни извештаи за потребите на финансиското управување за 2,3 процентни поени,
- интегрираност на процесите кои ги поддржуваат ИТ системите за 0,8 процентни поени и
- документирање на клучните работни процеси во организационите единици за 3,2 процентни поени.

Во понатамошниот период потребно е зголемување на размена на информации помеѓу институцијата и институциите во надлежност и комуникацијата со граѓаните/корисници на услуги, како и изготвување и јавно објавување индикатори на успешност, што ќе доведе до зголемување на транспарентноста и отчетноста на институциите.

Табела бр. 9: Резултати од областа „Информации и комуникации“

ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	2019 година						2018	+/- 2019- 2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	78 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници		%	процент ни поени
	Број	%	Број	%	Број	%		
Дефинирани соодветни линии на известување за реализацијата на стратешките цели содржани во стратешките документи	46	59	25	39.7	71	50.3	52,7	-2,4
Воспоставен систем за известување за реализацијата на програмите / проектите	57	73.1	45	71.4	102	72.3	72,5	-0,2
Воспоставен редовен систем на следење и анализирање на извршувањето на финансискиот план / буџетот	74	94.9	58	92.1	132	93.6	91,6	+2
Организационите единици учествуваат во подготовката на финансискиот план/буџетот	66	84.6	59	93.6	125	88.6	87,8	+0,8
Организационите единици добиваат информации за одобрените буџетски средства за спроведување на програмите / проектите / активностите за кои тие се надлежни	66	84.6	58	92.1	124	87,9	85,5	+2,4
За потребата за следење на спроведувањето на финансискиот план / буџетот, подетално е разработена економска класификација од утврдената во Правилникот за сметковниот план за буџетите и буџетските корисници, односно дали е отворена аналитика на сметковниот план	53	67.9	47	74.6	100	70.9	69,5	+1,4
Сметководствените системи овозможуваат следење на расходите / приходите по:								
а) програми	66	84.6	61	96.8	127	90	90,1	-0,1
б) проекти	47	60.3	48	76.2	95	67.4	65,6	+1,8
в) активности	42	53.8	44	69.8	86	61	58,8	+2,2
г) организациони единици	42	53.8	38	60.3	80	56.7	57,2	-0,5
Дали имате централизирана евиденција на сите потпишани договори и договорни обврски и дали таа е поддржана од информатичкиот систем	54	69.2	39	61.9	93	66	66,4	-0,4
Покрај пропишаните финансиски извештаи (биланс на состојба, биланс на приходите и расходите и консолидиран биланс) има и дополнителни интерни извештаи за потребите на финансиското управување (на пр. извештаи за неплатени обврски по програми / проекти / организациони единици, извештаи за договорени, но се уште не фактурирани обврски, извештаи за постигнатите резултати на програмите / проектите, и сл.)	54	69.2	45	71.4	99	70.2	72,5	-2,3
Работните системи (финансии, набавки и договарање, материјална евиденција, кадри, и сл.) во доволна мерка се поддржани со информатичката технологија (ИТ системот)	65	83.3	51	80.9	116	82.3	82,4	-0,1
ИТ системите кои поддржуваат одредени процеси се интегрирани едни со други	42	53.8	29	46	71	50.3	51,1	-0,8

Клучните работни процеси кои се спроведуваат во рамките на организационите единици се документираны, односно дали се јасно дефинирани постапките, задачите на поединечните учесници, овластувањата и одговорностите (на пример, дали постојат интерни упатства, насоки, правилници, дали се изготвени мапи/книги на работните процеси и сл.)	63	80.8	38	60.3	101	71.6	74,8	-3,2
Втората линија буџетски корисници изготвуваат и други извештаи освен пропишаните финансиски извештаи, кои ги доставуваат на буџетскиот корисник од прва линија *	9	11.5	20	31.7	29	20.6	20,6	0
Остварена е информатичка поврзаност со втората линија буџетски корисници (на пример, преку системот на Трезорот и сл.)	14	18	41	65.1	55	39	38,2	+0,8

Д. МОНИТОРИНГ И ПРОЦЕНКА НА СИСТЕМОТ

Анализата на податоците добиени во ГФИ во однос на воспоставениот мониторинг и проценка на системот, укажува дека кај буџетските корисници на централно и локално ниво воглавно се спроведува: постојан мониторинг, самопроценка и внатрешна и надворешна ревизија, воспоставени се процедури кои обезбедуваат интерните акти да се спроведуваат во пракса и да се ажурираат, освен во делот на постоењето системи за следење на функционирањето на системот на финансиско управување и контрола кај буџетските корисници од втора линија што е резултат и на фактот дека некои буџетски корисници од прва линија немаат втора линија буџетски корисници.

Намалување во однос на 2018 година е забележано во делот на:

- воспоставен систем за известување на највисоките раководители за 5,1 процентни поени;
- спроведување на препораките на надворешните ревизори за 4,1 процентни поени и
- спроведување на препораките на внатрешна ревизија за 6,1 процентни поени.

За подобрување на состојбата во областа на мониторингот потребно е зајакнување на спроведувањето самопроценка на одделните процеси на системот на финансиско управување и контрола и изготвување план за отстранување на утврдените слабости и неправилности, како и зајакнување на внатрешната ревизија и зголемување на реализација на препораките на надворешната ревизија.

Табела бр. 10: Резултати од „Следење и проценка на системот“

Следење и проценка на системот	2019 година						2018	+/- 2019-2018
	Централно ниво		Локално ниво		Вкупно			
	78 буџетски корисници		63 буџетски корисници		141 буџетски корисници		%	процентни поени
	Број	%	Број	%	Број	%		
Највисоките раководители имаат воспоставено систем за известување кој им овозможува добивање извештаи за функционирање на системот на финансиско управување и контрола, за кој тие се одговорни	44	56.4	35	55.6	79	56	61,1	-5,1
Воспоставени процедури кои обезбедуваат интерните акти (правилници, упатства, насоки и сл.) да се спроведуваат во пракса и да се ажурираат	50	64.1	35	55.6	85	60.3	59,5	+0,8
Се спроведуваат препораките на надворешните ревизори	64	82	54	85.7	118	83,7	87,8	-4,1
Препораките на внатрешна ревизија се спроведуваат согласно акциските планови за спроведување на препораките	50	64.1	50	79.4	99	70.2	76,3	-6,1
Постојат соодветни системи за известување воспоставени од буџетските корисници од првата линија кои обезбедуваат следење на функционирањето на системот на финансиско управување и контрола кај буџетските корисници од втора линија	7	9	23	36.5	30	21.3	22,1	-0,8

3. ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ И АКТИВНОСТИ НА ВНАТРЕШНАТА РЕВИЗИЈА ВО 2019 ГОДИНА

3.1 Состојба на внатрешната ревизија согласно евиденцијата на Централната единица за хармонизација

3.1.1 Организација и екипираност на внатрешната ревизија кај субјектите од јавниот сектор на централно и локално ниво

Согласно евиденцијата на Централната единица за хармонизација заклучно со 2019 година кај субјектите од јавниот сектор на **централно ниво** основани се 90 единици за внатрешна ревизија⁵ во кои се вработени 133 внатрешни ревизори, од кои 50 (околу 38%) се раководители. Во 2019 година во однос на претходната година на централно ниво намален е бројот на внатрешни ревизори за 9 од кои 5 се раководители.

Кај буџетските корисници на **локално ниво** заклучно со 2019 година основани се 73 единици за внатрешна ревизија⁶ во кои се вработени 68 внатрешни ревизори, од кои 19 (околу 28%) се раководители. Во 2019 година во однос на претходната година на локално ниво намален е бројот на внатрешни ревизори за 8 од кои 4 се раководители.

Од горенаведеното може да се констатира дека во 2019 година во однос на претходната година на централно и локално ниво намален е бројот за 17 внатрешни ревизори (9,2%). Оваа тенденција се очекува да продолжи и во наредните години пред се поради старосната структура на внатрешните ревизори и исполнувањето на условите за пензионирање (околу 10-15%).

Ова ќе придонесе за значително намалување на бројот на внатрешни ревизори во јавниот сектор чиј просечен број на ревизори на централно ниво е 1,48 ревизор по единица за внатрешна ревизија (во 2018 година 1,61), а на локално ниво овој просек изнесува 0,93 (во 2018 година 1,07).

Поради тоа, се наметнува потребата за зголемување на бројот на внатрешните ревизори и окрупнување на единиците за внатрешна ревизија преку промена на критериумите за нивно воспоставување.

Договор за вршење на внатрешна ревизија со единица за внатрешна ревизија од друг субјект имаат склучено 21 субјект од јавниот сектор на централно ниво и 20 општини, што во однос на претходната година претставува намалување за 1 договор на централно и 5 на локално ниво.

3.1.2 Организација и екипираност на внатрешната ревизија кај буџетските корисници на централно и локално ниво

Од 80 буџетски корисници од **централно ниво** кои воспоставија внатрешна ревизија, 63 (околу 79%) имаат основано сопствена единица за внатрешна ревизија, 15 (околу 19%)

⁵ <https://finance.gov.mk/node/564>

⁶ <https://finance.gov.mk/node/564>

имаат склучено договор, а 2 (околу 2%) истовремено имаат основано сопствена единица за внатрешна ревизија и склучен договор.

Од основаните 65 единици за внатрешна ревизија, 20 (околу 30,8%) не се екипирани, 23 (околу 35.4%) се екипирани со по еден внатрешен ревизор, а 22 (33.8%) со два и повеќе ревизори. Останатите 15 буџетски корисници од централно ниво кои немаат воспоставено внатрешна ревизија се 8 инспекторати, 4 комисии и 3 агенции.

Од 77 буџетски корисници на **локално ниво** кои воспоставија внатрешна ревизија, 57 (околу 74%) имаат основано сопствена единица за внатрешна ревизија, 10 (околу 13%) имаат склучено договор, а 10 (околу 13%) истовремено имаат основано сопствена единица за внатрешна ревизија и склучен договор. Од основаните 67 единици за внатрешна ревизија, 30 (45%) не се екипирани, 25 (37%) се екипирани со по еден внатрешен ревизор, а 12 (18%) се со 2 и повеќе ревизори. Останатите 4 општини (Старо Нагоричани, Студеничани, Арачиново и Долнени) немаат воспоставено внатрешна ревизија.

Табела бр. 11: Преглед на буџетски корисници од прва линија, фондови и општини кои воспоставиле внатрешна ревизија

Буџетски корисници од прва линија, фондови и општини	Вкупен број на буџетски корисници (буџетски корисници од прва линија, фондови и општини)	Број на буџетски корисници од прва линија, фондови и општини кои воспоставија внатрешна ревизија до 31.12.2019				% на буџетски корисници кои до 31.12.2019 воспоставиле внатрешна ревизија
		Единица за внатрешна ревизија	Договор	Единица за внатрешна ревизија и договор	Вкупно	
Централно ниво	95	63	15	2	80	84%
Локално ниво	81	57	10	10	77	95%
Вкупно	176	120	25	12	157	89 %

Внатрешна ревизија е воспоставена и во 35⁷ буџетски корисници основани со закон, носители на јавни овластувања и единки корисници (од кои 29 на централно и 6 на локално ниво).

⁷ За кои ЦЕХ има евиденција

Табела бр. 12: Преглед на буџетски корисници основани со закон на кои им е доделено јавно овластување и единки корисници кои воспоставиле внатрешна ревизија

Буџетски корисници основани со закон на кои им е доделено јавно овластување и единки корисници	Вкупен број на буџетски корисници основани со закон на кои им е доделено јавно овластување и единки корисници за кои ЦЕХ има евиденција	Број на буџетски корисници основани со закон на кои им е доделено јавно овластување и единки корисници кои воспоставиле внатрешна ревизија до 31.12.2019				% на буџетски корисници кои до 31.12.2019 воспоставиле внатрешна ревизија
		Единица за внатрешна ревизија	Договор	Нема единица за внатрешна ревизија, има внатрешен ревизор	Вкупно	
Централно ниво	29	25	0	4	29	100
Локално ниво	6	6	0		6	100
Вкупно	35	31	0	4	35	100

3.1.3 Спроведени препораки на внатрешната ревизија

Со цел зајакнување на следењето на квалитетот на работењето на единиците за внатрешна ревизија во делот на спроведување на препораките на внатрешна ревизија, Централната единица за хармонизација подготви „passport“ индикатор - „Процент на спроведени препораки на внатрешна ревизија“ согласно кој извршено е разграничување на дадените препораки по рокови и години за нивно спроведување.

Согласно доставените податоци од 50 единици за внатрешна ревизија на централно ниво и 32 единици на локално ниво, процентот на спроведени препораки на внатрешна ревизија е 69% од кои на централно ниво е 65,2% , а на локално ниво е 72,9%.

3.2 Состојба на внатрешната ревизија согласно доставените годишни извештаи за 2019 година

Обврска за доставување извештај за извршени ревизии и активности на внатрешната ревизија имаат 175 буџетски корисници од кои 94 на централно и 81 на локално ниво.

Од вкупно 175 буџетски корисници, извештај доставиле 111 субјекти (63%), односно 59 од централно и 52 од локално ниво.

Покрај овие, 4 субјекти од јавниот сектор на централно ниво и еден на локално ниво доставиле извештај, иако немаат обврска за негово доставување. Со ова бројот на доставени извештаи на централно ниво е 63, а на локално ниво тој број е 53.

Од вкупно 175 буџетски корисници од централно и локално ниво, извештај не доставиле 37%, односно 64 субјекти (од кои 35 од централно и 29 од локално ниво).

Од горенаведеното може да се констатира дека процентот на буџетски корисници кои не доставиле извештај за работата на внатрешната ревизија изнесува 37% (2018 година

35%), од кои: 13% (2018 година 12%) се буџетски корисници кои имаат функционална единица за внатрешна ревизија, но не доставиле годишен извештај, 15% се буџетски корисници кои имаат основано единица за внатрешна ревизија но истите се нефункционални поради тоа што немаат ревизори и 9% (2018 година 8%) се буџетски корисници кои имаат обврска но не воспоставиле функција на внатрешна ревизија.

(Прилог 5. Преглед на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешна ревизија).

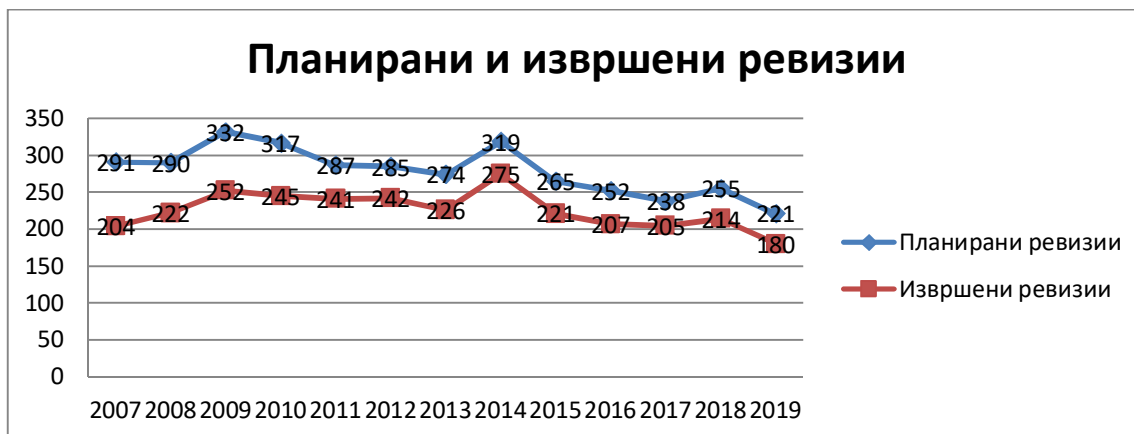
3.2.1 Состојба на внатрешната ревизија на централно ниво согласно доставените годишни извештаи за 2019 година

Од 63 буџетски корисници на централно ниво кои доставиле извештај, 48 имаат основано единица за внатрешна ревизија во кои се систематизирани 259 работни места, а пополнети се 95 (2018 година 107), односно само околу 36,7% (2018 година 42%).

Согласно Годишните планови за 2019 година на централно ниво планирано е извршување на 221 ревизија (2018 година 255) (204 првично планирани и 17 ad hoc ревизии на барање на раководителите), од кои се извршени 180 ревизии (2018 година 214), односно околу 81,4% (2018 година 84%).

Во 2019 година првично планирани се 27 ревизии (2018 година 30) поврзани со програмите на ЕУ и една ad-hoc, од кои се извршени 23 (2018 година 26) односно околу 82% (2018 година 87%).

По години планираните и извршени ревизии се како што следат:

Од извршените 180 ревизии,

- 26,1% (47) се системски ревизии,
- околу 34% (61) се ревизии на регуларност,
- околу 3,3% (6) се финансиски ревизии,
- околу 2,2% (4) се ревизии на успешност,
- околу 11,1% (20) се ревизии за следење на препораките,
- околу 22,2% (40) се комбинирани ревизии и

- околу 1,1% (2) ИТ ревизии.

Во 2019 година за извршените ревизии дадени се 925 препораки, од кои 692 се со рок за реализација во 2019 година, а се реализирани 399. Од 2.077 препораки од извештаите од претходни години во 2019 година се реализирани 1.432 препораки⁸. Согласно овие податоци во 2019 година се реализирани 66,1% од препораките (во 2018 година 52%) ,а 33,9% не се реализирани (во 2018 година 48%).

Единиците за внатрешна ревизија на централно ниво во 2019 година извршиле 180 ревизии (во 2018 година 214) за кои потрошиле 14.658 ревизорски денови (во 2018 година 16.473), односно 81 ревизорски денови (во 2018 година 77) просечно, што е за 4 дена повеќе во однос на претходната година (во 2018 година 5).

3.2.2 Состојба на внатрешната ревизија на локално ниво согласно доставените годишни извештаи за 2019 година

Од 81 субјект на локално ниво кои имаат обврска за доставување извештај за извршени ревизии и активности на внатрешната ревизија на локално ниво извештај доставија 52 општини (во 2018 година 54). Покрај овие, еден субјект од јавниот сектор на локално ниво достави извештај, иако немаше обврска за доставување, со што бројот на доставени извештаи е 53.

Од 53 субјекти на локално ниво кои доставија извештај, 40 имаат основано единица за внатрешна ревизија (во 2018 година 42) во кои се систематизирани 126 работни места (во 2018 година 140), а пополнети се 58, односно само околу 46%.

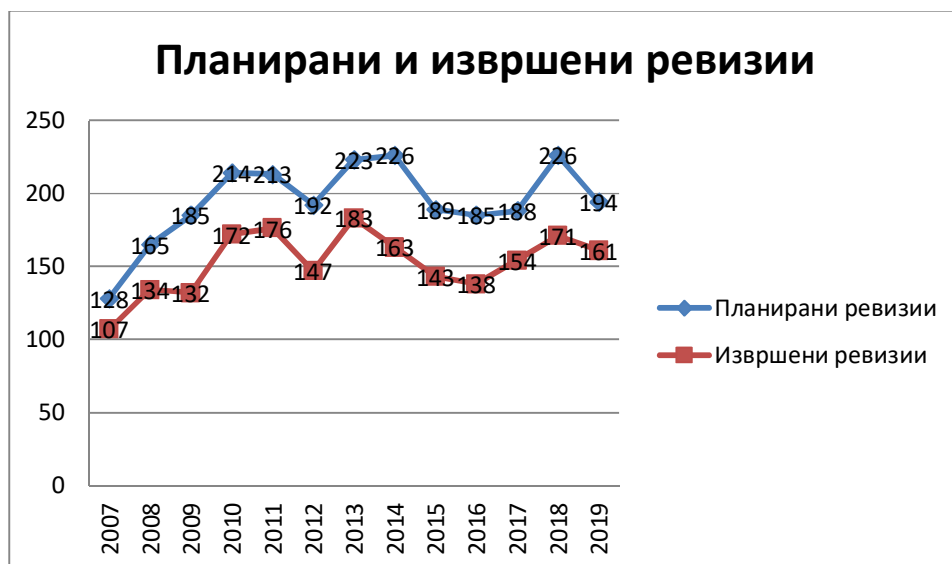
Согласно Годишните планови за 2019 година на локално ниво планирано е извршување на 194 ревизии (во 2018 година 226) (184 првично планирани и 10 ad hoc ревизии на

⁸ За 282 препораки од претходни години и 233 од 2019 година не е доспеан рокот за реализација.

барање на раководителите), од кои се извршени 161 ревизии (во 2018 година 171, односно околу околу 83% (во 2018 година 76%).

Во 2019 година не се планирани и извршени ревизии поврзани со програмите на ЕУ, иако 17 општини (во 2018 година 14) известија дека користат средства од ЕУ фондовите.

По години планираните и извршени ревизии се како што следат:

Од извршените 161 ревизии,

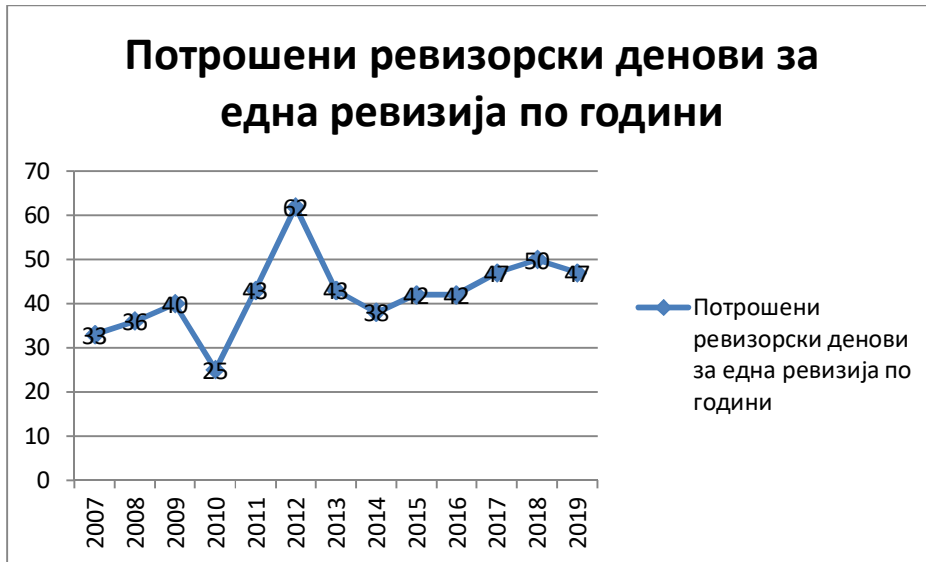
- околу 22,3% (36) се системски ревизии,
- околу 44,7% (72) се ревизии на регуларност,
- 2,4 % (4) се ревизии на успешност,
- околу 12,4% (20) се финансиски ревизии,
- околу 3,1% (5) се ревизии за следење на препораките,
- околу 14,2% (23) се комбинирани ревизии и
- 0,6% (1) ИТ ревизии

Во 2019 година за извршените ревизии дадени се 990 препораки, од кои 740 се со рок за реализација во 2019 година, а се реализирани 393. Од 1.045 препораки од извештаите од претходни години, во 2019 година се реализирани 639 препораки⁹. Согласно овие податоци во 2019 година се реализирани 57,8% од препораките (во 2018 година 62%), а 42,2% не се реализирани (во 2018 година 38%).

⁹ За 282 препораки од претходни години и 233 од 2019 година не е доспеан рокот за реализација.

Единиците за внатрешна ревизија на локално ниво во 2019 година извршиле 161 ревизија за кои потрошиле 7.939 ревизорски денови (во 2018 година 8.549), односно 47 ревизорски денови просечно (во 2018 година 50).

Бројот на потрошени ревизорски денови за една ревизија по години е прикажан на следниот графикон:

Постигнат напредок во внатрешната ревизија во 2019 година во однос на претходната година	
ЦЕНТРАЛНО НИВО	ЛОКАЛНО НИВО
<p>Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на внатрешната ревизија и евиденцијата во Централната единица за хармонизација, во 2019 година во однос на претходната година констатирано е следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зголемен е бројот на основани единици за внатрешна ревизија за 2.2 % (од 88 на 90); • Намалување на процентот на ad-hoc ревизии на барање на раководителот на субјектот за 1.3 процентни поени (10,7% на 9.4 од вкупно извршените ревизии за кои се издадени конечни ревизорски извештаи); • зголемување на бројот на извршени ревизии на успешност за една ревизија (од 3 на 4) • во 2019 година извршени се 2 ИТ ревизии, за разлика од 2018 година кога не беше извршена ниту една; • зголемен е бројот на извршени комбинирани ревизии за 43% (од 28 на 40). 	<p>Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на внатрешната ревизија и евиденцијата во Централната единица за хармонизација, во 2019 година констатирано е следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зголемен е бројот на основани единици за внатрешна ревизија за 2.8 % (од 71 на 73); • зголемување на бројот на извршени ревизии на системите на внатрешна контрола за 57% (од 23 на 36); • извршена е 1 ИТ ревизија, претходната година не беше извршена ниту една; • намалување на бројот на просечно потрошени ревизорски денови по ревизија за 6% (од 50 на 47) и • намалување на бројот на спроведени ad-hoc ревизии на барање на раководителот од 32 на 10;

Утврдени слабости во внатрешната ревизија во 2019 година во однос на претходната година	
ЦЕНТРАЛНО НИВО	ЛОКАЛНО НИВО
<p>За 2019 година констатирани се следните слабости во воспоставувањето и функционирањето на внатрешната ревизија на централно ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> • намалување на бројот на раководители за 9 % (од 55 на 50); • намалување на бројот на извршени ревизии за 15.9 % (од 214 на 180); • намалување на бројот на дадени препораки за 19.5% (од 1149 на 925); • намалување на бројот на внатрешни ревизори за 6.3 % (од 142 на 133); • намалување на бројот на првично планирани ревизии за 12 % (од 232 на 204); • зголемување на бројот на просечно потрошени ревизорски денови за извршување на една ревизија за 5.2% (од 77 на 81); и • во 7 субјекти од јавниот сектор на централно ниво¹⁰ внатрешните ревизори не ги извршуваат исклучиво работите на внатрешна ревизија. • Намалување на бројот на извршени финансиски ревизии за 1.8 проценти поени (од 5.1% на 3.3%); • мален е бројот на извршени ревизии на усогласеност за 32 % (од 90 на 61), 	<p>За 2019 година констатирани се следните слабости во воспоставувањето и функционирањето на внатрешната ревизија на локално ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> • намалување на бројот на внатрешни ревизори за 10.5% (од 76 на 68); • намалување на бројот на раководители за 17.4 % (од 23 на 19); • намалување на бројот на извршени ревизии за 5.8% (од 171 на 161); • намалување на бројот на извршени ревизии на усогласеност за 8,9% (од 79 на 72); • намалување на бројот на извршени финансиски ревизии за 13% (од 23 на 20); • намалување на бројот на извршени ревизии на успешност за 43% (од 7 на 4); • намалување на бројот на дадени препораки за 4% (од 1028 на 990) и • намалување на бројот на извршени комбинирани ревизии за 25% (од 31 на 23); • намалување на бројот на извршени Follow up ревизии за 37% (од 8 на 5) и • во 3 единици на локалната самоуправа¹¹ внатрешните ревизори не ги извршуваат исклучиво работите на внатрешна ревизија.

¹⁰ Народен Правобранител, Државен архив на Република Северна Македонија, Министерство за здравство, Министерство за култура, Министерство за информатичко општество и администрација, Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој и Државната комисија за жалби по јавни набавки

¹¹ ЕЛС Гостивар, ЕЛС Берово и ЕЛС Струга

4. ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА

4.1. Реализирани активности на Централната единица за хармонизација во 2019 година

Во март 2019 година, Владата на Република Северна Македонија ја донесе "Политиката за внатрешната финансиска контрола во јавниот сектор" (со Акциски план за периодот од 2019 до 2021 година), како стратешки документ за понатамошен развој на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор.

Со овој документ се утврдени приоритети, мерки и активности, за понатамошен развој на системот на внатрешни финансиски контроли, со кои ќе се обезбеди одговорно, отчетно, успешно и транспарентно управување со буџетските средства и средствата од ЕУ.

Овој документ ги комбинира мерките поврзани со внатрешната финансиска контрола во јавниот сектор и активностите содржани во Стратегијата за реформа на јавната администрација 2019-2022 и Програмата за реформи во управувањето со јавните финансии 2019-2021 и предвидува нови мерки, заради понатамошно зајакнување на внатрешната финансиска контрола во јавниот сектор, во следните области: стратешко планирање и планирање на ресурси, раководна отчетност, управување со ризик, контролни активности, известување, комуникација и мониторинг, внатрешна ревизија и финансиска инспекција.

Во првата половина на 2019 година, Централната единица за хармонизација го реализираше Твининг лајт проектот "Понатамошно подобрување на системот за внатрешна контрола" финансиран од ЕУ (ИПА), во соработка со Министерството за финансии на Република Хрватска, кој заврши на 15 јуни 2019 година.

Согласно Акцискиот план на Програмата за реформи во управувањето со јавните финансии 2019-2021, а во соработка со Твининг лајт проектот:

- изготвен е Нацрт - Закон за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор;
- подготвени се нови прирачници и упатства за практично спроведување на финансиското управување и контрола (ФУК) и внатрешна ревизија (ВР);
- спроведени се пилот внатрешни ревизии во три буџетски организации;
- подготвена е нова методологија за следење и проверка на квалитетот на воспоставениот систем на ФУК и ВР;
- подготвени се нацрт програми за континуирана обука за вработените во ФУК и ВР и
- организирани се обуки за вработените во ФУК и за внатрешните ревизори од централно и локално ниво, на кои присуствуваа вкупно 528 учесници.

Во рамки на холандската билатерална поддршка и Националната академија за финансии и економија започна реализацијата на Акцискиот план од "Политиката за внатрешната финансиска контрола во јавниот сектор" со спроведување на Мерката 4.1: Утврдување слабости во клучните контролни активности во една пилот институција и Активноста 4.1.1: Спроведување проценка на контролните активности во постигнување на целите, спречувањето измама и корупција во јавните набавки и спречувањето на понатамошно креирање долгови, преку спроведување проценка на клучните контролни активности во Министерството за труд и социјална политика.

На првата работна средба на работната група, која се одржа на 8 октомври 2019 година беа дискутирани критериумите и прашалникот за проценка на клучните контролни активности. На втората работна средба која се одржа на 7 ноември 2019 година беа презентирани одговорите од прашалникот во однос на контролните активности во постигнување на целите, спречувањето измама и корупција во јавните набавки и спречувањето на понатамошно креирање долгови. На третата работна средба која се одржа на 17 декември 2019 година беа презентирани одговорите на дополнителните прашања за подготвување на нацрт извештај од самопроценката кој беше разгледан на 21 јануари 2020 година.

4.1.1 Активности на Комитетот за следење на спроведувањето на Политиката за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор

На 21 -ви мај 2019 година, министерот за финансии донесе одлука за формирање Комитет за следење на спроведувањето на Политиката за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор. Целта на овој Комитет е обезбедување целосно спроведување на Политиката за ЈВФК (со Акционен план за периодот 2019-2021). Комитетот се состанува најмалку еднаш на секои шест месеци, со цел да го разгледа напредокот во спроведувањето на Политиката за ЈВФК.

Членови на Комитетот за следење на Политиката за ЈВФК се претставници на Генералниот секретаријат на Владата, Министерството за информатичко општество и администрација и Министерството за финансии, Сектор за ЈВФК . Комитетот го одржа својот прв состанок на 15 јули 2019 година, на кој беше одобрен Извештајот за напредокот во спроведувањето на Политиката за ЈВФК (со Акционен план за период од 2019 до 2021 година) за периодот март-јуни 2019 година. Овој извештај е разгледан на седницата на Советот на УЈФ одржана на 4 ноември 2019 година.

4.1.2. Активности поврзани со поглавјето 32 - Финансиска контрола

За статусот и реализацијата на мерките и активностите во поглавјето 32 - Финансиска контрола редовно преку Секретаријатот за европски прашања се известува Владата на Република Северна Македонија, а напредокот во ова поглавје е презентираан на состанокот на Поткомитетот за економски и финансиски прашања и статистика, одржан во Скопје на 2 октомври 2019 година.

5. ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Имајќи ја предвид состојбата со пандемијата предизвикана од COVID 19, во 2020 година, ќе се спроведат активностите за кои постои можност да се реализираат „on line“ преку видео конференциска врска од:

1. Акцискиот план на Програмата за реформи во управувањето со јавните финансии од 2018 до 2021 за Приоритет 6: Внатрешна контрола и
2. Акцискиот план за периодот од 2019 од 2021 на Политиката за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор.

Реализацијата на акциските планови ќе се спроведе во рамки на Твининг проектот „Зајакнување на функциите на буџетско планирање, извршување и внатрешна контрола“ кој започна со реализација во почетокот на февруари 2020 година, а ќе заврши во 2023 година.

Врз основа на изнесеното, Министерството за финансии предлага Владата на Република Северна Македонија да го разгледа Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2019 година и да го донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

Владата на Република Северна Македонија го разгледа и усвои Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2019 година како материјал за информирање.

ПРИЛОЗИ

Преглед

на изразени мислења на Државниот завод за ревизија на финансиските извештаи и на усогласеност со законите и прописите во 2019 година

Р. бр.	Вид на мислење	Ревизија на финансиските извештаи (во %)	Ревизија на усогласеност со законите и прописите (во %)
1.	Без резерва (позитивно)	32	26
2.	Со резерва	27	34
3.	Неповолно	27	35
4.	Воздржување од давање мислење	14	5
5.	Вкупно	100	100

Преглед

на изразени мислења на на Државниот завод за ревизија на финансиските извештаи во 2019 година (без политичките партии)

Р. бр.	Без резерва (позитивно)	Без резерва (позитивно)	Со резерва	Неповолно	Воздржување од давање мислење
1.	Фондови	1	1	-	2
2.	Корисници на средства на ФЗОМ	2	4	7	1
3.	Корисници на средства на на Централен буџет	14	7	2	1
4.	Единки корисници на Централен буџет	0	1	5	5
5.	Буџети на ЕЛС	4	4	0	0
6.	Други правни лица	1	1	3	1
	Вкупно (71)	20	16	20	11
	% (100)	28,1	22,5	28,1	15,5

Преглед

на изразени мислења на Државниот завод за ревизија на усогласеност со законите и прописите во 2019 година (без политичките партии)

Р. бр.	Без резерва (позитивно)	Без резерва (позитивно)	Со резерва	Неповолно	Воздржување од давање мислење
1.	Фондови	0	2	0	2
2.	Корисници на средства на ФЗОМ	2	4	8	0
3.	Корисници на средства на на Централен буџет	12	9	3	0
4.	Единки корисници на Централен буџет	0	2	8	1
5.	Буџети на ЕЛС	2	0	4	0
6.	Други правни лица	0	3	3	0
	Вкупно (65)	16	20	26	3
	% (100)	24,3	30,7	40	4,6

Преглед

на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле Годишен финансиски извештај

Р.бр.	Име на институција
1,	Државна изборна комисија
2,	Комисија за заштита од дискриминација
3,	Секретаријат за европски прашања
4,	Биро за застапување на РСМ пред Европскиот суд за човекови права
5,	Министерство за надворешни работи
6,	Државен девизен инспекторат
7,	Државен завод за заштита на индустриска сопственост
8,	Државен инспекторат за животна средина
9,	Државен инспекторат за транспорт
10,	Државен комунален инспекторат
11,	Државен инспекторат за труд
12,	Министерство за здравство
13,	Државен инспекторат за локална самоуправа
14,	Агенција за иселеништво
15,	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија

Р.б р.	Единица на локална самоуправа	Р.бр.	Единица на локална самоуправа	Р.бр	Единица на локална самоуправа
1.	Богданци	7.	Желино	13.	Ранковце
2.	Бутел	8.	Кичево	14.	Росоман
3.	Василево	9.	Конче	15.	Старо Нагоричане
4.	Врапчиште	10.	Липково	16.	Студеничани
5.	Демир Капија	11.	Маврово и Ростуше	17.	Теарце
6.	Дојран	12.	Петровец	18.	Чаир

Преглед
на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат донесено Стратегија за управување со
ризици

Р.бр.	Име на институција
1.	Државна изборна комисија
2.	Комисија за заштита на конкуренцијата
3.	Регулаторна комисија за домување
4.	Комисија за заштита од дискриминација
5.	Оперативно-техничка агенција
6.	Уставен суд на Република Северна Македонија
7.	Служба за општи и заеднички работи
8.	Министерство за политички систем и односи меѓу заедници
9.	Агенција за управување со одземен имот
10.	Агенција за примена на јазикот
11.	Министерство за одбрана
12.	Дирекција за заштита и спасување
13.	Агенција за национална безбедност
14.	Управа за водење на матичните книги
15.	Инспекторат за употреба на јазиците
16.	Државен девизен инспекторат
17.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони
18.	Државен пазарен инспекторат
19.	Министерство за животна средина и просторно планирање и води
20.	Државен инспекторат за животна средина
21.	Државен комунален инспекторат
22.	Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој
23.	Државен, санитарен и здравствен инспекторат
24.	Државен инспекторат за локална самоуправа
25.	Агенција за иселеништво
26.	Државен архив на Република Северна Македонија
27.	Македонска академија на науките и уметностите
28.	Биро за регионален развој
29.	Судски совет на Република Северна Македонија
30.	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија

Р.бр	Единица на локална самоуправа	Р.бр	Единица на локална самоуправа	Р.бр	Единица на локална самоуправа
1.	Арачиново	16.	Долнени	31.	Ново Село
2.	Богданци	17.	Желино	32.	Пехчево
3.	Боговиње	18.	Зелениково	33.	Пласница
4.	Босилово	19.	Зрновци	34.	Радовиш
5.	Брвеница	20.	Кавадарци	35.	Ранковце
6.	Василево	21.	Кисела Вода	36.	Росоман
7.	Врапчиште	22.	Кичево	37.	Сарај
8.	Гевгелија	23.	Конче	38.	Свети Николе
9.	Градско	24.	Липково	39.	Сопиште
10.	Дебар	25.	Лозово	40.	Старо Нагоричане

11.	Дебарца	26.	Маврово и Ростуше	41.	Студеничани
12.	Делчево	27.	Македонска Каменица	42.	Теарце
13.	Демир Капија	28.	Могила	43.	Тетово
14.	Демир Хисар	29.	Неготино	44.	Чаир
15.	Дојран	30.	Новаци	45.	Чашка

Прилог 4

Преглед

на буџетски корисници од централно и локално ниво кои немаат изготвено Регистар на ризици

Р.бр.	Име на институција
1.	Кабинет на претседателот на Република Северна Македонија
2.	Државен завод за ревизија
3.	Државна изборна комисија
4.	Комисија за заштита на конкуренцијата
5.	Регулаторна комисија за домување
6.	Комисија за заштита од дискриминација
7.	Државна комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка
8.	Оперативно-техничка агенција
9.	Уставен суд на Република Северна Македонија
10.	Генерален секретаријат на Влада на Република Северна Македонија
11.	Служба за општи и заеднички работи
12.	Министерство за политички систем и односи меѓу заедници
13.	Агенција за управување со одземен имот
14.	Агенција за примена на јазикот
15.	Министерство за одбрана
16.	Дирекција за заштита и спасување
17.	Министерство за внатрешни работи
18.	Агенција за национална безбедност
19.	Управа за водење на матичните книги
20.	Инспекторат за употреба на јазиците
21.	Управа за финансиска полиција
22.	Државен девизен инспекторат
23.	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија
24.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони
25.	Државен пазарен инспекторат
26.	Државен инспекторат за техничка инспекција
27.	Државен завод за заштита на индустриска сопственост
28.	Министерство за животна средина и просторно планирање и води
29.	Државен инспекторат за животна средина
30.	Државен инспекторат за транспорт
31.	Државен комунален инспекторат
32.	Државен инспекторат за труд
33.	Биро за развој на образованието
34.	Државен, санитарен и здравствен инспекторат

35.	Државен инспекторат за локална самоуправа
36.	Агенција за иселеништво
37.	Комисија за односи со верски заедници и религиозни групи
38.	Државен архив на Република Северна Македонија
39.	Академија на науките и уметностите на Република Северна Македонија
40.	Биро за регионален развој
41.	Судски совет на Република Северна Македонија
42.	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија
43.	Агенција за вработување на Република Северна Македонија

Р.бр.	Единица на локална самоуправа	Р.бр.	Единица на локална самоуправа	Р.бр.	Единица на локална самоуправа
1.	Арачиново	18.	Долнени	35.	Петровец
2.	Битола	19.	Желино	36.	Пехчево
3.	Богданци	20.	Зелениково	37.	Пласница
4.	Боговиње	21.	Зрновци	38.	Радовиш
5.	Босилово	22.	Кавадарци	39.	Ранковце
6.	Брвеница	23.	Кисела Вода	40.	Росоман
7.	Василево	24.	Кичево	41.	Сарај
8.	Виница	25.	Конче	42.	Свети Николе
9.	Врапчиште	26.	Крива Паланка	43.	Сопиште
10.	Гевгелија	27.	Липково	44.	Старо Нагоричане
11.	Градско	28.	Лозово	45.	Струга
12.	Дебар	29.	Маврово и Ростуше	46.	Студеничани
13.	Дебарца	30.	Македонска Каменица	47.	Теарце
14.	Делчево	31.	Могила	48.	Тетово
15.	Демир Капија	32.	Неготино	49.	Чашка
16.	Демир Хисар	33.	Новаци	50.	Штип
17.	Дојран	34.	Ново Село		/

Прилог 5

Преглед

на буџетски корисници од централно и локално ниво кои не доставиле извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешна ревизија

Р.бр.	Име на институција
1.	Кабинет на претседателот на Република Северна Македонија
2.	Државна изборна комисија
3.	Комисија за заштита на конкуренцијата
4.	Агенција за заштита на личните податоци ¹²
5.	Регулаторна комисија за домување
6.	Комисија за заштита од дискриминација
7.	Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ¹³

¹² Не е доставен ГИ за внатрешна ревизија, иако имаат склучено договор за вршење на внатрешна ревизија со Министерство за правда

¹³ Известување дека не е воспоставена функција на внатрешна ревизија и покрај неколкуте обиди за склучување на договор за вршење на функцијата на внатрешна ревизија со друг субјект

8.	Оперативно - техничка агенција ¹⁴
9.	Секретаријат за законодавство ¹⁵
10.	Секретаријат за европски прашања
11.	Секретаријат за спроведување на рамковен договор
12.	Агенција за остварување на правата на заедниците
13.	Агенција за примена на јазикот ¹⁶
14.	Центар за управување со кризи
15.	Управа за извршување на санкции
16.	Управа за водење на матичните книги
17.	Биро за застапување на РСМ пред европскиот суд за човекови права ¹⁷
18.	Инспекторат за употреба на јазиците
19.	Државен девизен инспекторат
20.	Министерство за економија ¹⁸
21.	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија
22.	Агенција за промоција и поддршка на туризмот
23.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони ¹⁹
24.	Државен инспекторат за техничка инспекција
25.	Државен инспекторат за животна средина
26.	Државен инспекторат за транспорт
27.	Државен инспекторат за градежништво и урбанизам ²⁰
28.	Државен комунален инспекторат
29.	Државен инспекторат за труд ²¹
30.	Биро за развој на образованието
31.	Државен управен инспекторат
32.	Државен, санитарен и здравствен инспекторат
33.	Државен инспекторат за локална самоуправа
34.	Агенција за иселеништво
35.	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија ²²

Р. бр.	Институција
1.	Општина Долнени
2.	Општина Гази Баба ²³
3.	Општина Радовиш ²⁴
4.	Општина Штип ²⁵
5.	Општина Кичево
6.	Општина Арачиново ²⁶

¹⁴ Известување дека немаат воспоставено функција на внатрешна ревизија, но во 2020 година добиено е позитивно мислење за вршење на функцијата на внатрешна ревизија од страна на ЕВР на Агенцијата за разузнавање

¹⁵ Известување дека и покрај тоа што имаат потпишано договор за вршење на внатрешна ревизија со Министерство за правда, планирана е ревизија, но не е извршена и не е изготвен ГИ

¹⁶ Известување дека нема вработено ниедно лице во одделот за внатрешна ревизија, нема пополнет образец за ГИ за ВР, иако е содржно во Изјавата на раководителот на субјектот

¹⁷ Известување дека имаат договор за вршење на внатрешна ревизија со Министерство за правда

¹⁸ Известување дека поради неекипираност на ЕВР не се во можност да достават ГИ за ВР

¹⁹ Доставено е известување дека е основана ЕВР, но истата не е екипирана и не е доставен пополнет образец за ГИ

²⁰ Во дописот е наведено дека нема воспоставено функција на внатрешна ревизија и затоа доставен е празен потпишан извештај, а изјавата се однесува и за ВР

²¹ Известување дека не е воспоставена функција на внатрешна ревизија

²² Известување дека поради недостиг на кадар не е доставен ГИ за извршените ревизии и активностите внатрешната ревизија

²³ Во телефонски разговор е известено дека ГИ е изготвен, но поради мерките за ковид 19, истиот не успеале да го потпишат и достават

²⁴ Одделение со 2 вработени од кои раководителот на одделението е на породилно отсуство

²⁵ Одделение со 1 вработен/а, која е според информаците во телефонски разговор е на породилно отсуство

²⁶ Известување дека функцијата на внатрешна ревизија ја врши внатрешен ревизор, врз основа на договор, но според податоците од Централната единица за хармонизација, ова лице е во пензија

7.	Општина Богданци
8.	Општина Босилово
9.	Општина Василево ²⁷
10.	Општина Гевгелија
11.	Општина Дебарца
12.	Општина Демир Капија
13.	Општина Карпош ²⁸
14.	Општина Конче
15.	Општина Липково
16.	Општина Маврово и Ростуше
17.	Општина Неготино ²⁹
18.	Општина Ново Село
19.	Општина Петровец
20.	Општина Пласница
21.	Општина Ранковце
22.	Општина Сарај ³⁰
23.	Општина Сопиште ³¹
24.	Општина Старо Нагоричане
25.	Општина Студеничани
26.	Општина Теарце
27.	Општина Дојран
28.	Општина Чаир ³²
29.	Општина Ѓорче Петров

²⁷ Известување дека немат внатрешен ревизор

²⁸ Известување дека немат внатрешен ревизор и нема да доставуваат извештај

²⁹ Известување дека немат внатрешен ревизор и не се во можност да доставуваат извештај

³⁰ Договор со општина Чаир, доставен претходен извештај за извршена ревизија, не доставил Изјава за веродостојност на податоците ни Образец (Прилог 5)

³¹ Договор со општина Кисела Вода

³² На раководителот на одделение работниот однос му е во мирување

